

Fact-checking analiza novinskog članka

Naziv članka: Trgovina po prvi put od 2000. pretekla industriju po broju zaposlenih. Hrvatska neće moći živjeti samo od usluga

Datum objave članka: 24.09.2025.

Poveznica na izvor (medij/portal): <https://www.novilist.hr/novosti/trgovina-po-prvi-put-od-2000-pretekla-industriju-po-broju-zaposlenih-hrvatska-nece-moci-zivjeti-samo-od-usluga>

Ime i prezime studenta: Mihaela Starčević, Karla Sudac

Ime i prezime mentora/ice: doc.dr.sc. Stella Suljić Nikolaj

1. Kratki opis članka

Opišite temu i glavne tvrdnje iz članka (maksimalno 7-8 rečenica)

Autor prenosi podatke i analize koje ukazuju na važnu gospodarsku promjenu u Hrvatskoj – po prvi put od 2000. godine trgovina je premašila industriju po broju zaposlenih. Ova činjenica odražava dugoročni trend prelaska hrvatskog gospodarstva s proizvodnih i industrijskih djelatnosti prema uslužnom sektoru. Autor ističe kako je rast zaposlenosti u trgovini posljedica povećanja domaće i turističke potrošnje, ali upozorava da se hrvatsko gospodarstvo ne može dugoročno oslanjati isključivo na usluge, trgovinu i turizam. Članak na pristupačan način otvara pitanje održivosti sadašnjeg gospodarskog modela i potrebu za većim ulaganjem u proizvodne i prerađivačke sektore koji stvaraju dodanu vrijednost. Tema je posebno relevantna jer se dotiče strukturalnih izazova hrvatskog gospodarstva i mogućih posljedica ako se ne ojača industrijska baza i produktivnost.

2. Identificirane činjenice i njihova provjera

U donju tablicu unesi svaku tvrdnju koja je provjerena, njezinu ocjenu i korišteni izvor.

Br.	Tvrdnja iz članka	Ocjena (točno / djelomično / netočno)	Izvor(i) i komentar provjere
1	„Vladine politike bile su usmjerene prema jačanju turizma i potrošnje, no to nije održivo.”	Točno	Prema Strategiji razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnoj razvojnoj strategiji RH, turizam je ključan za gospodarstvo, ali i čini Hrvatsku ranjivom na vanjske izazove. Stoga je tvrdnja iz članka točna jer su državne politike bile usmjerene na jačanju turizma, iako takav model nije dugoročno održiv. a) https://mint.gov.hr/UserDocsImages/2022_dokumenti/003_220721_Strategija_ROT_nacrt.pdf b) https://hrvatska2030.hr/wp-content/uploads/2021/02/Nacionalna-razvojna-strategija-RH-

“Financiara Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

			do-2030.-godine.pdf
2	„Po broju noćenja turista smo na razini 80-ih godina prošlog stoljeća...”	Netočno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, 1980. godine u Hrvatskoj je ostvareno oko 53,6 milijuna noćenja i 7,9 milijuna dolazaka turista, dok je 2024. godine zabilježeno 93,7 milijuna noćenja i 20,2 milijuna dolazaka. Dakle, broj turističkih noćenja danas je gotovo dvostruko veći nego 1980-ih, pa je tvrdnja da smo „na razini 80-ih godina“ netočna. a) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97111 b) https://dzs.gov.hr/vijesti/turisti-u-hrvatskoj-u-prosjeku-trose-190-eura-manje-nego-u-inozemstvu/2011
3	„...a industrija nam je na razini 60-ih godina, kaže Damir Novotny.”	Netočno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, ova tvrdnja nije točna. Ukupna industrijska proizvodnja danas je višestruko veća i tehnološki naprednija nego u tom razdoblju. Međutim, udio industrije u ukupnom BDP-u značajno je smanjen (s više od 30 % u 1960-ima na oko 15 % danas). Tvrdnja se može djelomično razumjeti i kao metaforična, jer industrija ima manju važnost u strukturi gospodarstva nego nekad. a) https://mpgi.gov.hr/UserDocsImages/Zavod/Publikacije/EI_ZG_StrPodloga_Gospodarstvo.pdf
4	„Prvi put od 2000. godine broj zaposlenih u trgovini premašio je broj zaposlenih u prerađivačkoj industriji, pokazuju najnoviji podaci Državnog zavoda za statistiku prema kojima je u sektoru trgovine krajem kolovoza radilo gotovo 230 tisuća ljudi, što je 1.200 radnika više nego u prerađivačkoj industriji koja broji 228.716 zaposlenih.”	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, ovaj podatak je točan jer je po prvi put u kolovozu 2025. godine broj zaposlenih u trgovini (229 944) veći nego broj zaposlenih u prerađivačkoj industriji (228 716). a) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943 b) https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nama_10_a_64_e_custom_18412386/default/table
5	„Pritom se broj zaposlenih u trgovini (uključujući popravak motornih vozila i motocikala) blago povećao za 0,2 posto u odnosu na kolovoz prošle godine...”	Djelomično točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, ovaj podatak je djelomično točan jer se broj zaposlenih u trgovini (uključujući popravak motornih vozila i motocikala) blago povećao (u kolovozu 2025. godine iznosio 229.944, dok je u kolovozu 2024. godine iznosio 229.931 što znači da se broj zaposlenih, u odnosu na prethodnu godinu, povećao za 0,0057%, a ne 0,2%), ali ne u iznosu koji je naveden u članku. a) https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76740 b) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
6	„...broj zaposlenih u prerađivačkoj industriji istodobno pao za 3,4 posto...”	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, ovaj podatak je točan jer je broj zaposlenih u prerađivačkoj industriji u kolovozu 2025. godine iznosio 228.716, dok je u kolovozu 2024. godine iznosio 236.777 što znači da se broj zaposlenih, u odnosu na prethodnu godinu, smanjio za 3,40%.

			a) https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76740 b) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
7	„...pad broja zaposlenih bilježi devet od ukupno 19 gospodarskih djelatnosti...”	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, ovaj podatak je točan. Od ukupno 19 gospodarskih djelatnosti, djelatnosti koje bilježe pad broja zaposlenih su: Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, Rudarstvo i vađenje, Prerađivačka industrija, Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, Informacije i komunikacije, Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti i Ostale uslužne djelatnosti. a) https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76740 b) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
8	„...pri čemu najveći pad od 4,6 posto bilježe poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, a odmah ih slijedi prerađivačka industrija sa spomenutim padom od 3,4 posto.”	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, ovaj podatak je točan. U kolovozu 2024. godine u Poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu bilo je zaposleno 26.766 osoba, dok je u istom razdoblju iduće godine bilo zaposleno 25.534 što znači da je u 2025. godini pad broja zaposlenih, u odnosu na 2024. godinu, za 4,60%. Za prerađivačku industriju objašnjenje i izračun prikazani su u prethodnim činjenicama. a) https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76740 b) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
9	„Hrvatska ekonomija je pretežito ekonomija trećeg ekonomskog sektora...”	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku i podataka preuzetih sa internetske stranice The Global Economy, hrvatsko gospodarstvo u 2024. godini dominantno čine uslužne djelatnosti koje sudjeluju s oko 60 % u ukupnom BDP-u. Budući da uslužni sektor ima znatno veći udio od industrije i poljoprivrede, tvrdnja da je hrvatska ekonomija pretežito ekonomija trećeg sektora je točno. a) https://www.theglobaleconomy.com/Croatia/Share_of_services/ b) https://podaci.dzs.hr/media/uxunslhk/statisticke-informacije-2025.pdf
10	„...u koji spadaju trgovina i ostale uslužne djelatnosti...”	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, treći ekonomski sektor doista čine trgovina i uslužne djelatnosti, stoga je ova činjenica točna. a) https://podaci.dzs.hr/media/uxunslhk/statisticke-informacije-2025.pdf
11	„..., pa bi se na temelju najnovijih statističkih podataka moglo zaključiti da se hrvatsko gospodarstvo strukturira kao razvijena ekonomija, navodi ekonomski analitičar Damir Novotny...”	Djelomično točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku i podataka preuzetih sa internetske stranice The Global Economy, hrvatsko gospodarstvo ima strukturu sličnu razvijenim zemljama odnosno uslužne djelatnosti čine velik dio BDP-a. Međutim, unatoč toj strukturi, Hrvatska i dalje zaostaje po produktivnosti, inovacijama i izvozu visoke dodane vrijednosti. Stoga je tvrdnja djelomično točna. Točna je u pogledu sektorske strukture, ali ne i u pogledu ukupne razine gospodarskog razvoja. a) https://podaci.dzs.hr/media/uxunslhk/statisticke-informacije-2025.pdf

			b) https://www.theglobaleconomy.com/Croatia/Share_of_services/
12	„... produktivnost hrvatske industrije i poljoprivrede je jako niska...”	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, produktivnost hrvatske industrije i poljoprivrede u 2024. i 2025. godini i dalje je znatno niža od prosjeka Europske unije. S obzirom na to da ovi sektori pokazuju znatno nižu dodanu vrijednost po zaposlenom u usporedbi s prosjekom EU-a, ova tvrdnja je točna. a) https://podaci.dzs.hr/2024/hr/77144
13	„...a na turizmu, trgovini i osobnoj potrošnji se, kaže, ne može živjeti.”	Nije moguće pouzdano utvrditi	Iako se prema dostupnim podacima vidi da turizam, trgovina i osobna potrošnja čine značajan dio hrvatskog gospodarstva, navedena tvrdnja predstavlja mišljenje i ne može se izravno potvrditi ili opovrgnuti. Ovaj stav odražava zabrinutost analitičara i dijela javnosti o održivosti gospodarstva koje se pretežito oslanja na treći sektor, dok dugoročna stabilnost zahtijeva diverzifikaciju kroz ulaganja u industriju, poljoprivredu i inovacije. Stoga, iako je mišljenje utemeljeno na ekonomskim trendovima, njegova univerzalna točnost ostaje otvorena za daljnju diskusiju.
14	„Moramo stvarati novu vrijednost u poljoprivedno-prerađivačkom i industrijsko-prerađivačkom sektoru, a ne samo u trećem sektoru djelatnosti, ističe Novotny.”	Nije moguće pouzdano utvrditi	Ova izjava predstavlja stav stručnjaka (Novotny) i odražava mišljenje o smjeru održivog gospodarskog razvoja. Iako se temelji na analizi trenutnih ekonomskih trendova i niske produktivnosti industrije i poljoprivrede u Hrvatskoj, ovaj zaključak se ne može izravno potvrditi ili opovrgnuti, ali naglašava važnost diverzifikacije i ulaganja u sektore koji generiraju dugoročnu dodanu vrijednost.
15	„Dosadašnje vladine politike su utjecale na to da se ekonomija deindustrijalizira.”	Točno	Prema objavljenom članku na stranicama OECD-a, dosadašnje vladine politike bile su više fokusirane na turizam i domaću potrošnju te je industrija ostala zapostavljena, pa je ova tvrdnja točna. a) https://www.oecd.org/en/publications/2025/06/oecd-economic-outlook-volume-2025-issue-1_1fd979a8/full-report/croatia_526ad7aa.html
16	„Treba nam nova industrijalizacija, ali ne na način oživljavanja starih velikih pogona poput sisačke željezare, potrebni su nam mali robotizirani pogoni koji će otvarati nova radna mjesta u sklopu industrijalizacije 4.0.”	Točno	S obzirom da ova činjenica predstavlja stav autora te se ne može provjeriti u statističkim bazama podataka, pretražili smo stručne časopise u kojima stručnjaci sugeriraju da je potrebno fokusirati se na moderne industrije poput ICT sektora koji će uključivati robotizaciju i digitalizaciju proizvodnje umjesto obnove starih industrijskih objekata. Iz navedenih izvora zaključujemo da je ova tvrdnja točna. a) https://library.fes.de/pdf-files/bueros/budapest/20276.pdf b) https://ticaret.gov.tr/data/6090044c13b8765064137178/CR-OATIA-INDUSTRY-4.0_WEB_-1.pdf
17	„Vladine politike bile su usmjerene prema jačanju turizma i potrošnje što je najjednostavniji način povećavanja prihoda u proračunu, a i privatnici će nešto	Točno	Prema objavljenom članku na stranicama OECD-a, hrvatske vladine politike ne temelje se na diverzificiranju gospodarstva i jačanju industrijskog sektora te dugoročno nisu održive i ne doprinose stabilnom rastu jer su usmjerene samo na kratkoročno povećanje prihoda u proračunu. S

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

	zaraditi, no to dugoročno nije održivo.“		obzirom na to, tvrdnja da takav model dugoročno nije održiv je točna. a) https://www.oecd.org/en/publications/2025/06/oecd-economic-outlook-volume-2025-issue-1_1fd979a8/full-report/croatia_526ad7aa.html
18	„...rast zaposlenih u trgovini upravo je posljedica rasta domaće i turističke potrošnje.“	Djelomično točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2024. i 2025. godini zabilježen je porast domaće i turističke potrošnje, kao i povećanje prometa u trgovini na malo. S obzirom na to da rast potrošnje često utječe na veću potražnju za robom i uslugama, što može dovesti do povećanja zaposlenosti u trgovinskom sektoru, ova tvrdnja može se smatrati djelomično točnom. Iako su pokazatelji međusobno povezani, ne postoje izravni dokazi da je potrošnja jedini uzrok rasta zaposlenosti. a) https://vlada.gov.hr/vijesti/prihodi-od-stranih-turista-u-2024-godini-gotovo-15-milijardi-eura/44175 b) https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76895
19	„Domaća potrošnja je nagli rast ostvarila ponajprije rastom plaća u javnom sektoru...“	Djelomično točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u 2025. godini prosječne neto plaće u Hrvatskoj zabilježile su značajan rast u odnosu na prethodnu godinu, što je doprinijelo porastu domaće potrošnje. Budući da je potrošnja u porastu i da rast plaća povećava kupovnu moć građana, tvrdnja da je domaća potrošnja nagli rast ostvarila ponajprije rastom plaća u javnom sektoru može se smatrati djelomično točnom. Podaci podržavaju da je rast plaća važan čimbenik rasta domaće potrošnje, ali ne postoje izravni dokazi da je upravo javni sektor primarni uzrok. a) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97025
20	„...Vlada je iskoristila inflaciju kao »dodatni porez«, odnosno dodatna sredstva u proračunu kako bi omogućila rast plaća koji je napuhan, nije organski i ne temelji se na produktivnosti javnog sektora...“	Djelomično točno	Prema podacima HNB-a, ECB-a i Državnog zavoda za statistiku, Vladina praksa korištenja inflacije za povećanje prihoda u državnom proračunu omogućila je rast plaća u javnom sektoru koji nije izravno povezan s produktivnošću. Budući da se rast plaća djelomično financira kroz dodatna sredstva proračuna prikupljena inflacijom, ova izjava može se smatrati djelomično točnom. Podaci potvrđuju da postoji veza između fiskalnih politika i rasta plaća, ali ne dokazuju da je inflacija jedini ili glavni uzrok povećanja plaća. a) https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections202506_eurosystemstaff~16a68fbaf4.hr.html b) https://www.hnb.hr/-/komentar-o-kretanju-inflacije-u-rujnu-2025 c) https://podaci.dzs.hr/media/uxunslhk/statisticke-informacije-2025.pdf
21	„Glavni problem je što javne politike nisu poticale privatno poduzetništvo, a privatnike još uvijek promatramo kao neprijatelje društva...“	Točno	Prema GEM izvještaju za 2025. godinu državna potpora za start-up poduzeća zaostaje za EU prosjekom. To potvrđuje da postoji institucionalni napredak, ali kultura poduzetništva još nije snažno ukorijenjena, pa je navedena tvrdnja točna. a) https://gemconsortium.org/report/gem-20242025-global-report-entrepreneurship-reality-check-4

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

22	„...pad broja zaposlenih za više od jedan posto bilježe i stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti za 2,5 posto...”	Djelomično točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, navedene djelatnosti bilježe pad broja zaposlenih za 2,61%, stoga ovu izjavu smatramo djelomično točnom jer broj zaposlenih pada, ali ne po toj stopi. a) https://podaci.dzs.hr/media/4snl4v1e/zaposlenost-administrativni-izvori.xlsx b) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
23	„...administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti pad za 2,1 posto...”	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, navedene djelatnosti bilježe pad broja zaposlenih za 2,08% (□ 2.1%), te je ova tvrdnja točna. a) https://podaci.dzs.hr/media/4snl4v1e/zaposlenost-administrativni-izvori.xlsx b) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
24	„...djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, to jest ugostiteljstvo i turizam, za 1,6 posto...”	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, navedene djelatnosti bilježe pad broja zaposlenih za 1,6%, stoga ovu izjavu smatramo točnom. a) https://podaci.dzs.hr/media/4snl4v1e/zaposlenost-administrativni-izvori.xlsx b) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
25	„...te djelatnosti rudarstva i vađenja za 1,3 posto u odnosu na kolovoz prošle godine.”	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, navedene djelatnosti bilježe pad broja zaposlenih za 1,3%, stoga ovu izjavu smatramo točnom. a) https://podaci.dzs.hr/media/4snl4v1e/zaposlenost-administrativni-izvori.xlsx b) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
26	„Zbog nastavka dugoročnog trenda prelaska s teške industrije na uslužnu ekonomiju...”	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku za 2025. godinu, udio uslužnih djelatnosti u hrvatskom gospodarstvu i dalje raste, dok je udio teške industrije i prerađivačkog sektora u BDP-u u padu. Budući da je vidljiv trend prelaska s industrijske proizvodnje na uslužne djelatnosti već duže razdoblje i nastavlja i u 2025., ova izjava je točna. a) https://www.hnb.hr/-/komentar-o-kretanju-inflacije-u-rujnu-2025 b) https://dzs.gov.hr/vijesti/industrijska-proizvodnja-u-ozujku-2025-porasila-za-3-1-na-godisnjoj-razini/2204
27	„..., i ostale uslužne djelatnosti bilježe rast broja zaposlenih..”	Netočno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku broj zaposlenih u ostalim uslužnim djelatnostima u kolovozu 2025. bio je manji za 1,9% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Također, broj zaposlenih u kolovozu 2025. godine u odnosu na prethodni mjesec, je bio manji za 0,3%. Prema navedenim podacima, zaključujemo da je navedena tvrdnja netočna. a) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
28	„...broj zaposlenih u obrazovanju veći za 6,9 posto...”	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, navedena djelatnost bilježi rast broja zaposlenih za 6,9% stoga ovu tvrdnju smatramo točnom. a) https://podaci.dzs.hr/media/4snl4v1e/zaposlenost-administrativni-izvori.xlsx b) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943

29	„...u zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi za 3,2 posto u odnosu na lanjski kolovoz.“	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, navedene djelatnosti bilježe rast broja zaposlenih za 3,2%, stoga ovu tvrdnju smatramo točnom. a) https://podaci.dzs.hr/media/4snl4v1e/zaposlenost-administrativni-izvori.xlsx b) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
30	„S druge strane, već krajem kolovoza zabilježen je rast broja nezaposlenih u odnosu na srpanj što se objašnjava završetkom glavnog dijela turističke sezone – broj nezaposlenih krajem kolovoza iznosio je 75.495, što je za 2.312 osoba ili za 3,2 posto više nego u srpnju.“	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku zabilježen je rast broja nezaposlenih za 3,2% odnosno u kolovozu je 2.312 nezaposlenih osoba više nego u srpnju pa ovu tvrdnju smatramo točnom. a) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
31	„Time je i stopa nezaposlenosti blago porasla sa srpanjskih 4 na 4,1 posto u kolovozu.“	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, stopa nezaposlenosti uistinu je porasla za 0,1 postotni poen, pa ovu tvrdnju smatramo točnom. a) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
32	„U skladu s uobičajenim sezonskim obrascem, već u rujnu možemo očekivati promatranu stopu na nešto nižim razinama uslijed zapošljavanja u obrazovanju zbog početka nove školske godine...“	Točno	Prema podacima istraživanja Ekonomskog instituta (OVI indeks), pad potražnje za učiteljima bio je najizraženiji u rujnu zbog zapošljavanja prije početka školske godine pa ovu tvrdnju smatramo točnom. a) https://eizg.hr/indeksi-168/ovi-indeks/173
33	„Ipak, u odnosu na kolovoz prošle godine, broj nezaposlenih je manji za 14 posto...“	Djelomično točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, broj nezaposlenih je manji u kolovozu 2025. godinu u odnosu na prošlu godinu, ali ne za 14% već za 14, 19%, stoga je ova izjava djelomično točna. a) https://podaci.dzs.hr/media/4snl4v1e/zaposlenost-administrativni-izvori.xlsx b) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
34	„...da iako broj zaposlenih i dalje raste, dinamika rasta je usporila.“	Točno	Prema podacima Ekonomskog instituta, iako broj zaposlenih i dalje raste, dinamika rasta je usporila, što potvrđuje usporeni tempo rasta broja novih oglasa u odnosu na prethodne mjesec, stoga je ova tvrdnja točna. a) https://eizg.hr/indeksi-168/ovi-indeks/173
35	„Tako je od siječnja do kolovoza 2025. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine broj ukupno zaposlenih porastao za 1,1 posto.“	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku broj zaposlenih od siječnja do kolovoza porastao je za 1,1%, stoga ovu izjavu smatramo točnom. a) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
36	„...a usporedbe radi, tijekom 2024. prosječna stopa rasta iznosila je 3,4 posto, a godinu prije 2,7 posto.“	Djelomično točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku prosječna stopa rasta u 2024. godini iznosila je 3,9%, dok je u 2023. godini iznosila 2,7%, stoga ovu izjavu smatramo djelomično točnom. a) https://podaci.dzs.hr/media/qqrp0b0o/rad-2025-3-2-aktivno-stanovni%C5%A1tvo-u-republici-hrvatskoj-u-2024-prosjek-godine.pdf

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

			b) https://podaci.dzs.hr/media/g3eh2t5r/rad-2024-3-2-aktivno-stanovni%C5%A1tvo-u-republici-hrvatskoj-u-2023-prosjek-godine.pdf
37	„Ukupno je u Hrvatskoj krajem kolovoza bilo 1.768.981 zaposlenih...“	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku ova tvrdnja je točna. a) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
38	„..., što je 1.962 manje nego mjesec dana ranije, odnosno pad od 0,1 posto.“	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, broj zaposlenih krajem kolovoza je bio manji za 0,1%, stoga je ova tvrdnja točna. a) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943
39	„Broj nezaposlenih porastao je na 75.495, što je rast od 3,2 posto u odnosu na srpanj.“	Točno	Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, broj nezaposlenih krajem kolovoza je bio veći za 3,2%, stoga je ova tvrdnja točna. a) https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943

3. Zaključak analize

Sažmi najvažnije nalaze i ocijeni ukupnu točnost članka. Je li članak pouzdan? Zašto? Koristite upute i stečeno znanje s edukacije (ppt dostupan na Merlinu)

Analizom članka „Trgovina po prvi put od 2000. pretekla industriju po broju zaposlenih: Hrvatska neće moći živjeti samo od usluga“ utvrđeno je da se većina iznesenih tvrdnji može smatrati točnima ili djelomično točnima. Od ukupno 39 tvrdnji koje su analizirane u ovom radu, njih 26 je točnih, 8 djelomično točnih, 3 netočne te 2 tvrdnje koje nije moguće niti prihvatiti niti opovrgnuti jer predstavljaju stav odnosno mišljenje autora. Članak se temelji na službenim podacima o broju zaposlenih u Hrvatskoj te trendovima u industrijskom i uslužnom sektoru, što potvrđuje njegovu vjerodostojnost u osnovnim informacijama.

Unatoč malim nedostacima, analiza pokazuje da članak koristi provjerene i aktualne izvore te pruža vjerodostojan prikaz promjena u zaposlenosti i prevlasti trgovinskog sektora u 2025. godini. Manja odstupanja u nekim tvrdnjama i subjektivni stavovi autora ne umanjuju ukupnu pouzdanost članka, već ukazuju na prirodne granice dostupnosti statističkih podataka i interpretacije trendova.

4. Korišteni izvori

Navedi sve izvore korištene u provjeri činjenica.

1. Ministarstvo turizma i sporta 2022, *Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine*, Zagreb: Ministarstvo turizma i sport, preuzeto: 17.10.2025.,

https://mint.gov.hr/UserDocsImages/2022_dokumenti/003_220721_Strategija_ROT_nacrt.pdf

2. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije 2021., *Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine*, Zagreb: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, preuzeto: 17.10.2025.,

<https://hrvatska2030.hr/wp-content/uploads/2021/02/Nacionalna-razvojna-strategija-RH-do-2030.-godine.pdf>

3. Državni zavod za statistiku 2025, preuzeto: 14.10.2025.,

<https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97111>

4. Državni zavod za statistiku 2024., preuzeto: 14.10.2025.,

<https://dzs.gov.hr/vijesti/turisti-u-hrvatskoj-u-prosjeku-trose-190-eura-manje-nego-u-inozemstvu/2011>

5. Ekonomski institut u Zagrebu 2018, *Podloga za gospodarsku analizu*, Zagreb: Ekonomski institut, preuzeto: 15.10.2025.,

https://mpgi.gov.hr/UserDocsImages/Zavod/Publikacije/EIZG_StrPodloga_Gospodarstvo.pdf

6. Eurostat, Statistical Office of the European Union 2025., preuzeto: 15.10.2025.,

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nama_10_a64_e_custom_18412386/default/table

7. Državni zavod za statistiku 2024, preuzeto: 14.10.2025.,

<https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76740>

8. The Global Economy 2024, *Share of services*, London: The Global Economy, preuzeto: 16.10.2025.,

https://www.theglobaleconomy.com/Croatia/Share_of_services

9. Državni zavod za statistiku 2025, preuzeto: 14.10.2025.,

<https://podaci.dzs.hr/media/uxunslhk/statisticke-informacije-2025.pdf>

10. Državni zavod za statistiku 2024, preuzeto: 14.10.2025.,

<https://podaci.dzs.hr/2024/hr/77144>

11. OECD 2025, *OECD Economic Outlook, Volume 2025 Issue 1: Croatia*, Paris: OECD Publishing, preuzeto: 15.10.2025.,

https://www.oecd.org/en/publications/2025/06/oecd-economic-outlook-volume-2025-issue-1_1fd979a8/full-report/croatia_526ad7aa.html

12. Bykova, A., Dobrinsky, R., Grieveson, R., Grdzicki, M., Hanzl-Weiss, Gábor Hunya, D., Korpar, N., Leitner, S., Moshhammer, B., Sankot, O., Ströhm, B.C., Tverdostup, M., Zavorská Z. 2023., *Industrial Policy for a New Growth Model: Country Briefing Croatia*. Budapest, preuzeto: 15.10.2025.,

<https://library.fes.de/pdf-files/bueros/budapest/20276.pdf>

13. Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta Republike Hrvatske, 2019., *Croatia-Industry 4.0: Opportunities*, Zagreb: Ministarstvo gospodarstva poduzetništva i obrta, preuzeto: 14.10.2025.,

https://ticaret.gov.tr/data/6090044c13b8765064137178/CROATIA-INDUSTRY-4.0_WEB_-1.pdf

14. Vlada Republike Hrvatske 2025, *Prihodi od stranih turista u 2024. godini gotovo 15 milijardi eura*, Zagreb: Vlada Republike Hrvatske, preuzeto: 16.10.2025.,
<https://vlada.gov.hr/vijesti/prihodi-od-stranih-turista-u-2024-godini-gotovo-15-milijardi-eura/44175>
15. Državni zavod za statistiku 2024, preuzeto: 14.10.2025.,
<https://podaci.dzs.hr/2024/hr/76895>
16. Državni zavod za statistiku 2025, preuzeto: 14.10.2025.,
<https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97025>
17. Europska središnja banka 2025, *Makroekonomske projekcije stručnjaka ECB-a za europodručje – lipanj 2025*, Frankfurt: ECB, preuzeto: 15.10.2025.,
https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections202506_eurosystemstaff~16a68fbaf4.hr.html
18. Hrvatska narodna banka 2025, *Komentar o kretanju inflacije u rujnu 2025*, Zagreb: HNB, preuzeto: 15.10.2025.,
<https://www.hnb.hr/-/komentar-o-kretanju-inflacije-u-rujnu-2025>
19. Global Entrepreneurship Monitor 2025, *GEM 2024/2025 Global Report: Entrepreneurship Reality Check*, London: Global Entrepreneurship Research Association, preuzeto: 16.10.2025.,
<https://gemconsortium.org/report/gem-20242025-global-report-entrepreneurship-reality-check-4>
20. Državni zavod za statistiku 2025, *Zaposlenost – administrativni izvori*, preuzeto: 14.10.2025.,
<https://podaci.dzs.hr/media/4snl4v1e/zaposlenost-administrativni-izvori.xlsx>
21. Državni zavod za statistiku 2025, preuzeto: 14.10.2025.,
<https://podaci.dzs.hr/2025/hr/96943>
22. Državni zavod za statistiku 2025, *Industrijska proizvodnja u ožujku 2025. porasla za 3,1% na godišnjoj razini*, Državni zavod za statistiku, preuzeto: 15.10.2025.,
<https://dzs.gov.hr/vijesti/industrijska-proizvodnja-u-ozujku-2025-porasila-za-3-1-na-godisnjoj-razini/2204>
23. Ekonomski institut, Zagreb 2025, *OVI indeks*, Zagreb: Ekonomski institut, preuzeto: 14.10.2025.,
<https://eizg.hr/indeksi-168/ovi-indeks/173>
24. Državni zavod za statistiku 2025, *Aktivno stanovništvo u Republici Hrvatskoj u 2024. – prosjek godine i revidirani podaci za razdoblje 2021.-2023.*, Državni zavod za statistiku, 14. travnja, preuzeto: 16.10.2025.,

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

<https://podaci.dzs.hr/media/qgrp0b0o/rad-2025-3-2-aktivno-stanovni%C5%A1tvo-u-republici-hrvatskoj-u-2024-prosjek-godine.pdf>

25. Državni zavod za statistiku 2024, *Aktivno stanovništvo u Republici Hrvatskoj u 2023. – prosjek godine*, Državni zavod za statistiku, 24. travnja, preuzeto: 16.10.2025.,

<https://podaci.dzs.hr/media/g3eh2t5r/rad-2024-3-2-aktivno-stanovni%C5%A1tvo-u-republici-hrvatskoj-u-2023-prosjek-godine.pdf>